

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Słowo od Autora do wydania piątego	11
Od Autora	13
ROZDZIAŁ I. Organy ochrony prawnej	15
1. Zanim powstała Polska Ludowa	15
1.1. Wymiar sprawiedliwości Polskiego Państwa Podziemnego	15
1.1.1. Koncepcje i organizacja	15
1.1.2. Sądy, komisje sądzące. Prawo Polskiego Państwa Podziemnego	16
1.1.3. Wymiar sprawiedliwości w powstaniu warszawskim	19
1.2. Sądownictwo pod okupacją niemiecką	21
1.2.1. Sądownictwo polskie w Generalnym Gubernatorstwie	21
1.2.2. Sądy niemieckie	23
1.3. Represje radzieckie wobec obywateli polskich. Zagadnienia wybrane	24
1.3.1. Sądy radzieckie (ZSRR) na ziemiach okupowanych 1939–1941	24
1.3.2. Po 17 września 1939 r.: problem obywatelstwa. Deportacje, aresztowania, morderstwa	25
1.3.3. Katyń i inne miejsca ludobójstwa	27
1.3.4. Proces szesnastu	28
1.4. Ludobójstwo nacjonalistów ukraińskich – <i>genocidium atrox</i>	30
1.5. Sprawa mocy prawnej orzeczeń sądów z lat drugiej wojny światowej	35
1.5.1. Orzeczenia sądów okupantów	35
1.5.2. Orzeczenia sądów Polskiego Państwa Podziemnego	36
1.5.3. Orzeczenia sądów polskich na terenie byłego Generalnego Gubernatorstwa	37
2. Polska Ludowa: sądy powszechne	37
2.1. Struktura do 1950 roku	37
2.2. Struktura od 1951 roku	39
2.3. Sądy (sekcje) tajne	42
2.4. Kadry	45
2.4.1. Sędziowie i prokuratorzy	45
2.4.2. Ławnicy	51

3. Sądy szczególne	54
3.1. Sądy wojskowe	54
3.2. Inne sądy szczególne	60
3.2.1. Specjalne sądy karne	60
3.2.2. Najwyższy Trybunał Narodowy	61
3.2.3. Sądy pracy i ubezpieczeń społecznych	62
3.2.4. Naczelny Sąd Administracyjny	63
3.2.5. Trybunał Konstytucyjny	64
3.2.6. Trybunał Stanu	65
4. Sąd Najwyższy	66
5. Pozasądowe instytucje orzekające	69
5.1. Komisja Specjalna	69
5.2. Arbitraż gospodarczy	73
5.3. Zakładowe komisje rozjemcze. Komisje odwoławcze	75
5.4. Kolegia do spraw wykroczeń	76
6. Prokuratury	76
6.1. Prokuratura wojskowa	76
6.2. Prokuratura powszechna	78
6.3. Inne prokuratury	85
7. Resort bezpieczeństwa publicznego	86
7.1. Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego	86
7.2. Zmiany formalne	92
7.3. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	93
8. Kontrwywiad wojskowy	95
9. Więziennictwo	100
10. Adwokatura	102
11. Obsługa prawna jednostek gospodarki uspołecznionej	105
12. Notariat	108
ROZDZIAŁ II. Prawo karne	110
1. Okres 1943/1944–1969	110
1.1. Prawo karne wojskowe	110
1.1.1. Prawo materialne	110
1.1.2. Procedura wojskowa	112
1.2. Prawo karne powszechne	114
1.2.1. Przed listopadem 1945 roku	114
1.2.2. Dekrety z 16 listopada 1945 roku	117
1.2.3. Rok 1946 i lata następne	119
1.2.4. Przepisy przeciwko mieniu społecznemu	122
1.2.5. Bilans okresu	126
1.3. Procedura karna powszechna	133
1.3.1. Przed listopadem 1945 roku	133
1.3.2. Trzy dekryty z 16 listopada 1945 roku	136
1.3.3. Rok 1946 i lata następne	139
1.3.4. Lata 1949–1950: nowe prawo	140
1.3.5. Po 1955/1956 r.	144
1.3.6. Bilans okresu	145

2. Lata 1970–1981	149
2.1. Kodeks karny z 1969 roku i jego realizacja	149
2.1.1. Prace kodyfikacyjne i Kodeks	149
2.1.2. Zasady odpowiedzialności	151
2.1.3. System kar	152
2.1.4. Elementy części szczególnej Kodeksu	158
2.1.5. Pierwsze dziesięciolecie obowiązywania Kodeksu	160
2.2. Kodeks postępowania karnego z 1969 roku	162
2.2.1. Generalia	162
2.2.2. Etapy procesu	164
2.2.3. Niektóre tryby szczególne	166
2.2.4. Uwagi ogólne	166
3. Od 13 grudnia 1981 roku do końca systemu	167
3.1. Prawo karne materialne	167
3.1.1. Rok pierwszy	167
3.1.2. Lata następne	172
3.1.3. Koniec systemu	176
3.2. Procedura karna i internowanie. Koniec systemu	179
3.3. O odpowiedzialności karnej po 1 stycznia 1990 r. za zbrodnie komunistyczne	183
4. Odpowiedzialność nieletnich. Prawo wykroczeń	185
4.1. Odpowiedzialność nieletnich	185
4.2. Prawo wykroczeń	186
ROZDZIAŁ III. Prawo cywilne	190
1. Prawo cywilne materialne	190
1.1. Unifikacja prawa cywilnego po drugiej wojnie światowej	190
1.2. Treści prawa zunifikowanego. Zagadnienia wybrane	192
1.2.1. Przepisy ogólne prawa cywilnego	192
1.2.2. Prawo rzeczowe	193
1.2.3. Prawo zobowiązań	195
1.2.4. Prawo rodzinne	198
1.2.5. Prawo spadkowe	201
1.3. Sprawa kodyfikacji w latach 1947–1949	204
1.4. Ustawodawstwo i nauka prawa po „zdemaskowaniu odchylenia”	205
1.5. Kodeksy cząstkowe z 1950 roku	206
1.6. Konstytucja z 1952 roku. Zagadnienia własności	208
1.7. Projekty z lat 1954–1955	210
1.8. Treści prawa w około 10 lat później	211
1.8.1. Przepisy ogólne prawa cywilnego	211
1.8.2. Prawo rzeczowe	213
1.8.3. Prawo zobowiązań	214
1.8.4. Kodeks rodzinny	217
1.8.5. Prawo spadkowe	220
1.9. Rok 1956. Komisja Kodyfikacyjna	222
1.10. Projekty z lat sześćdziesiątych i uchwalenie kodeksów	223
1.11. O kodeksach cywilnych w latach 1965–1990	228

2. Procedura cywilna	233
2.1. Zasady procesowe II Rzeczypospolitej	233
2.2. Totalitaryzm a procedura cywilna	234
2.3. Nowelizacje k.p.c. do 20 lipca 1950 roku włącznie	235
2.4. Przekształcenia zasad procesowych	237
2.5. Postępowanie niesporne (nieprocesowe)	239
2.6. Postępowanie arbitrażowe	240
2.7. Postępowania: egzekucyjne, zabezpieczające i upadłościowe	241
2.8. Krytyka ideologiczna i zamierzenia kodyfikacyjne	243
2.9. Ustawodawstwo	244
2.10. Dalsze prace kodyfikacyjne i uchwalenie k.p.c.	245
ROZDZIAŁ IV. Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	249
1. Prawo pracy	249
1.1. Uwagi wprowadzające	249
1.2. Okres 1944–1949	250
1.3. Okres 1950–1955/1956	252
1.4. Okres 1956–1970	255
1.5. Okres 1971–1974/1975	257
2. Prawo ubezpieczeń społecznych	260
2.1. Uwagi wprowadzające	260
2.2. Okres 1944–1949	262
2.3. Okres 1950–1955/1956	264
2.4. Okres 1956–1970	266
2.5. Okres 1971–1974/1975	267
Kalendarium	271
Bibliografia	275
Indeks osób	281
Indeks rzeczowy	286